

LUBIĘ
TECHNIKĘ

JOANNA
BORGENSZTAJN

SCENARIUSZ LEKCJI

Program nauczania techniki dla szkoły podstawowej

opracowany w ramach projektu

„Tworzenie programów nauczania oraz scenariuszy lekcji i zajęć wchodzących w skład zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces kształcenia ogólnego w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

Warszawa 2019

Redakcja merytoryczna – Anna Kasperska-Gochna

Recenzja merytoryczna – dr Anna Rybak
dr inż. Wiesław Półjanowicz
Jadwiga Iwanowska
dr Beata Rola

Redakcja językowa i korekta – Altix

Projekt graficzny i projekt okładki – Altix

Skład i redakcja techniczna – Altix

Warszawa 2019

Ośrodek Rozwoju Edukacji
Aleje Ujazdowskie 28
00-478 Warszawa
www.ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl>

Temat lekcji

Korzystamy z pracowni w sposób bezpieczny

Klasa/czas trwania lekcji

klasa IV, 2x45 minut

Cel ogólny lekcji

Zapoznanie uczniów z regulaminem pracowni oraz zasadami bezpiecznego korzystania z jej wyposażenia.

Cele szczegółowe

Uczeń:

- rozumie i stosuje w praktyce regulamin pracowni;
- wyjaśnia, jakie zasady bezpieczeństwa i higieny pracy obowiązują przy korzystaniu ze sprzętu znajdującego się w pracowni;
- wyjaśnia znaczenie wybranych znaków bezpieczeństwa.

Metody/Techniki/Formy pracy

Metody i techniki pracy: metoda zajęć praktycznych, dyskusja, demonstracja, studium przypadku, referat.

Formy pracy: praca grupowa, praca zbiorowa

Środki dydaktyczne

- tablica tradycyjna i komputer z rzutnikiem lub tablica multimedialna;
- aplikacja *Co oznaczają te piktogramy?*, dostępna pod adresem <https://learningapps.org/display?v=prb0u1chc19> lub za pomocą poniższego QR kodu.

Opis przebiegu lekcji

Faza przygotowawcza

1. Przed zajęciami prowadzący zapoznaje się aplikacją *Co oznaczają te piktogramy?*
2. Nauczyciel drukuje dla uczniów kilka egzemplarzy regulaminu pracowni technicznej.
3. Na zajęciach prowadzący zapisuje na tablicy temat lekcji i zapoznaje uczniów z jej celem.

Faza realizacyjna

(pierwsza godzina lekcyjna)

1. Nauczyciel dzieli uczniów na kilka grup i każdej z nich wręcza egzemplarz regulaminu pracowni.
2. Prowadzący prosi o przeczytanie w grupach całości regulaminu. Następnie każdej grupie przydziela kilka punktów do głębszego przemyślenia i wspólnego przedyskutowania.
3. Nauczyciel wskazuje osoby, które przeczytają na głos i omówią kolejne punkty regulaminu. Jeśli któryś punkt jest niezrozumiały dla uczniów lub budzi ich wątpliwości – prowadzący szczegółowo wyjaśnia go i uzasadnia.
4. Nauczyciel demonstruje uczniom znajdujące się w pracowni stanowiska pracy i informuje, jakie szczególne zasady bezpieczeństwa obowiązują na każdym z nich.
5. Prowadzący prosi uczniów, aby rozejrzeli się po pracowni oraz obejrzeni tabliczki znamionowe urządzeń w poszukiwaniu wszelkiego rodzaju znaków ostrzegawczych i informacyjnych. Uczniowie oglądają znalezione piktogramy.
6. Nauczyciel wyświetla dla całej klasy aplikację *Co oznaczają te piktogramy?* i prosi o wskazanie znaków znajdujących się w pracowni (na ścianach lub tabliczkach znamionowych urządzeń). Klasa wspólnie wyjaśnia ich znaczenie. Następnie zostaje omówione znaczenie pozostałych piktogramów.

(druga godzina lekcyjna)

7. Prowadzący prosi, aby uczniowie w grupach przedyskutowali, w jaki sposób należy właściwie obchodzić się z urządzeniami mechanicznymi i elektrycznymi, znajdującymi w pracowni, aby nie spowodować zagrożenia zdrowia i życia. Następnie wskazuje osoby, które kolejno omówią przykładowe urządzenia znajdujące się w pracowni.
8. Nauczyciel uzupełnia wypowiedzi uczniów, wskazuje również na istotną rolę odzieży roboczej oraz środków ochrony indywidualnej (okulary, rękawice, itp.) w zapewnieniu bezpieczeństwa pracy.
9. Prowadzący wskazuje uczniom miejsce przechowywania apteczki, demonstruje jej zawartość oraz wyjaśnia zasady opatrywania drobnych otarć, stłuczeń i skaleczeń nie wymagających interwencji lekarskiej.
10. Nauczyciel przekazuje uczniom ogólne zasady postępowania na wypadek awarii któregoś z urządzeń znajdujących się w pracowni lub zauważenia w jej obrębie dymu albo ognia. Prowadzący pokrótce omawia zasady postępowania na wypadek ewakuacji.

Faza podsumowująca

1. Prowadzący wskazuje osoby, które podsumują najważniejsze informacje z lekcji.
2. Nauczyciel rozdaje uczniom karteczki w trzech kolorach: zielony (rozumiem wszystko), żółty lub pomarańczowy (nie wszystko rozumiem) oraz czerwony

(nic nie rozumiem) i prosi, aby każdy uczeń pokazał karteczkę w kolorze odpowiadającym jego odczuciom.

3. W razie potrzeby prowadzący wyjaśnia najmniej zrozumiałe zagadnienia.
4. Na podstawie dominującego koloru oraz przebiegu lekcji, nauczyciel dokonuje ewaluacji zastosowanych form i metod pracy pod kątem ich skuteczności.

Komentarz metodyczny

W trakcie zajęć warto zwrócić uwagę na to, czy uczniowie w dostatecznym stopniu rozumieją regulamin pracowni oraz obowiązujące na jej terenie zasady BHP. Najlepiej, aby uczniowie zanotowali w zeszytach najważniejsze punkty tak, aby mogli ponownie zapoznać się z nimi w domu. Regulamin pracowni oraz zasady korzystania z poszczególnych urządzeń powinny być przypominane uczniom wielokrotnie w ciągu całego cyklu kształcenia przy okazji instruowania uczniów co do sposobu posługiwania się narzędziami oraz przy rozstrzyganiu różnego rodzaju wątpliwości, które zazwyczaj pojawiają się w trakcie roku szkolnego przy okazji realizacji zadań praktycznych.

Zaproponowane ćwiczenie interaktywne może posłużyć jako narzędzie do oceny postępów uczniów. W wersji wykorzystanej na lekcji jest to ocena kształtująca, dostarczająca uczniom informacji zwrotnej na temat stopnia znajomości piktogramów. Niemniej można stworzyć kilka prostych wariantów tego ćwiczenia, a następnie wykorzystać je jako element kartkówki lub sprawdzianu z wiadomości teoretycznych.

Najlepiej, aby były to proste w ocenie zadania typu dobieranie w pary (ograniczone do 3-4 znaków) czy test jednokrotnego wyboru. Sprawdzian może zostać przeprowadzony on-line lub w tradycyjnej formie papierowej. Użyte w aplikacji obrazki pochodzą z bazy wolnych zasobów, zatem nauczyciel może je wydrukować bez obawy o naruszenie czyichkolwiek praw autorskich. Aby wykorzystać te materiały do druku należy kliknąć na wybraną grafikę, a następnie zapisać ją na dysku.